

NOVINE UZ ČAJ

13. IZDANJE

Besplatan primerak, priprema i štampa Udruženje Svetlost-tekstove pisali volonteri Udruženja bez cenzure i kritike
dizajn i izbor fotografija-Milica Jovanović

Dragi čitaoče,

Da li voliš slučajnosti? Izusti odgovor mada isti u ovom momentu i nije od neke važnosti jer verujemo da ćeš ih nakon ovog časopisa i zavoleti. Znaš... Nekada nije lako pobuniti se protiv sile koja se zove rutina. Recimo, danas kada si zalupio vrata svog doma i krenuo ka cilju nije ti palo na pamet kako si to uradio milion puta do sad. Kako svakoga dana isti putevi osećaju težinu tvojih koraka i kako si verovatno već dobro poznato lice u onoj prodavnici na čošku gde je hleb uvek hrskav i svež. Nisi mogao da prepostaviš slučajnost u kojoj si baš TI onaj prolaznik koji je završio sa časopisom u rukama. Želimo da ti poručim da momenat u kom čitaš ovaj časopis, jeste onaj koji ćeš, nadam se pamtitи по jednoj slučajnosti koja ti je izmamila osmeh na licu. Onoj koja nije deo tvoje svakodnevnice.

5.12.2019. ti poklanjamo ovaj časopis. Jedini povod istog jeste, osmeh prouzrokovani pozitivnim stvarima u našem gradu. Danas je, Medjunarodni dan volontera. Savršena prilika da nekome malim gestom pažnje ulepšamo dan i skrenemo pažnju na važnosti istog.

Smejte se, budite empatiju u drugim ljudima i budite tu za one kojima je pomoć potrebna. Jer i najmanji doprinos nečemu u vama se jednoga dana može oslikati kao nešto veliko.

Ljudi slučajnosti pamte kao one su nam izmamile osmeh na licu, suze u očima. Slučajnosti zbog kojih smo poželili da nekoga još miliona puta slučajno sretnemo. Slučajnosti kojih ćemo se zauvek sećati. Slučajnosti iz kojih su se rodila prijateljstva, velike ljubavi..

*Slučajnost koja danas ima svoje mesto u mojoj kutiji uspomena.

Hyde park, London

Papirić koji sam slučajno nagazila

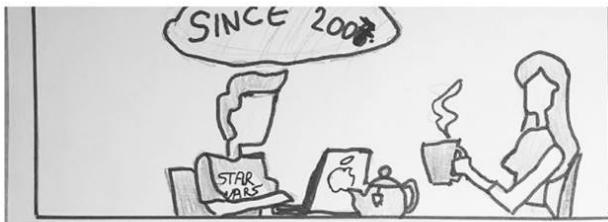
-naveo me je da mislim široko i budem srećna-

Srećni smo ukoliko imamo osmeh na licu. Ukoliko smo sredjeni, imamo pristojnu odeću, lepu frizuru. Srećni smo ukoliko smo fini i ljubazni prema drugim ljudima. Otvoreni za komunikaciju i uvek tu kada je to potrebno. Srećni smo jer smo dobri u školi, na poslu koji obavljamo. Jer smo priznati ili poznati. Srećni smo jer naizgled imamo srećan brak, dugu vezu. Svakodnevno smo okruženi ljudima koje volimo. Imamo prijatelje. Srećni smo jer smo zdravi. Jer način na koji smo poželeti dobro jutro ili laku noć nije zvučao tužno. Srećni smo jer nikada nikome nismo pokazali suprotno. Srećni smo jer drugi ljudi u nama vide sreću.

A da li smo zaista srećni? Mi ljudi, skloni smo tome da prelazimo preko velikih stvari ali nekada će sitnice učiniti da izgubimo balans. Nekada dane provedemo u mestu jer nas nešto „zanemarljivo“ sprečava da krenemo napred. Potiskujemo probleme u sebi jer je danas „veoma važno“ da drugi ne vide da smo tužni. Jaki smo. Takav utisak ostavljamo ali nam je čudno to što nemamo nikoga pred kim možemo da budemo slabi. Zato kada situacija to od vas zahteva umesto potiskivanja, beznadežnog razmišljanja o tome zašto ste tužni postavite sebi pitanje šta vas to sprečava da budete srećni. Razgovarajte. Sa sobom. Idite u korak sa vašim odgovorom, zatim ga prevazidjite, budite srećni. Jer sreća je nekada zaista stvar izbora. Ista vam je na dohvrat ruke i imate moć da promenite stvari koje vas sprečavaju da je uzmete a vi niste ni svesni koliko samim tim imate sreće. Jer činjenica je da meni nečiji problem ne može biti veći od sopstvenog ali nečiji problem mi itekako može ukazati na to koliko je moj problem rešiv, mali u odnosu na sve one stvari koje propuštam zbog istog.

SARA KRSMANIĆ

Већ тринаест година, сваке године у ово време мали деле чај.

**"Baka na samrti kaže unuku:- Perice,
želim da ti ostavim svoju farmu, što
uključuje kuću, njive, traktor i
mašine, opremu i milion evra.Unuk,
sav ozaren što je odjednom postao
bogataš kaže: - O, draga bako, kako si
ti dobra prema meni. Pa ja nisam ni
znao da ti imaš farmu... Gde se nalazi?
Uz posljednji uzdah baka prošaputa:-
Na Fejsbuku..."**

**Pita tata Pericu:- Koga više voliš
mene ili mamu?Perica diplomatski
odgovori:- Oboje!**

**Ovako ćemo, da ja idem u Ameriku, a mama u Pariz, s kim
bi i gde bi radije išao?- Sa mamom u Pariz!- Zašto s
mamom u Pariz?- Jer je to lep grad.- A da ja odem u Pariz,
a mama u Ameriku, gde bi onda pre išao? - uporan je
Pericin tata.- U Ameriku! - odgovori Perica kao iz topa.-
Zašto sada u Ameriku?!- Tako, jer sam u Parizu već bio.**

VOLONTIRANJE I ZANIMLJIVOSTI

ZAŠTO VOLONTIRANJE?

Volontiranje je igradilo svet. Volonterski duh je podigao civilizacije. Oko volontiranja se grade i razvijaju sve osnovne ljudske i univerzalne vrednosti poput solidarnosti, humanosti, tolerancije, aktivizma, zaizimanja za mir, slobodu i sigurnost ljudi. Volontiranje pomaže u uklanjanju predrasuda, rušenju stereotipa i različitih barijera prema ljudima, mladima i starima.

Pozitivne strane volontiranja:

Učenje, sticanje iskustva
koristno trošenje slobodnog vremena
pomaže da ostanete aktivni
pomaže u poboljšavanju društvenih sposobnosti
pomaže u ličnom, socijalnom i profesionalnom razvoju

Da li ste znali?

Čaj nas često asocira na hladne dane i tople džempere, na sneg i decembarsku euforiju i na Englesku. On je zapravo jedan od najrasprostranjenijih napitaka na svetu, ali je i dalje misteriozan. Ukoliko ste se upustili u čajnu avanturu, evo da znate odgovor na najčešće postavljeno pitanja o čaju.

Da li sadrži kofein?

Svaki čaj nastao od biljke Camellia sinensis sadrži kofein, bez obzira o kojoj se vrsti radi. Čajevi koji ne sadrže kofein jesu biljni i voćni čajevi, takozvani uvarci ili infuzumi.

FEMINIZAM JE LJUBAV

intervju sa Marijom Ratković vodila Sara Krsmanić

Danas imamo priliku da sa raznih strana čujemo priče o feminizmu. Na pokretanje tog "feminističkog duha" kod mlađih devojaka, veliki uticaj je imala i Emma Watson, koja se gotovo preko noći od junakinje iz naučne-fantastike pretvorila u herionu u borbi za prava žena. Mnoge devojke se danas pozivaju na feminismus ali nekako izgleda kao da ne znaju težinu reči. Na feminismus gledam kao na ideologiju koja se zasniva na borbi žena za pravednije društvo, van postojećeg patrijahaninskog okvira.

Ali volela bih da čujem kako vi lično doživljavate feminismus?

Najličnije moguće. Feminizam doživljavam više kao prijateljstvo nego kao borbu. Takođe, bez obzira što je važan deo društvene teorije, feminismus volim da doživljavam više nego da teorizujem. Za mene je feminismus pre svega način na koji radim razne stvari – večera za puno prijatelja sa kojima nisam u srodstvu, saosećanje, podrška koju pružam ugroženima, uvažavanje drugih, izbegavanje da javno komentarišem nečiji izgled, seksualnost ili poreklo, neformalnost u oblačenju ili govoru, sloboda da plačem, psujem ili grlim, topilina i pažnja prema ljudima sa kojima radim ili se srećem, unošenje osećanja gde im nije (bilo) mesto, osvajanje prostora za mlade ili stare pravedna raspodela novca, odgovorni javni nastupi, odlučnost u suprotstavljanju nepravdi, borba za svoj i tuđe izbore, nenasilje, izbegavanje takmičenja i konflikta sa ostalim ženama, korišćenje rodno senzitivnog jezika i izmišljanje novih reči, ponosno isticanje našeg – ženskog – pogleda na svet...

Šta poručujete mladim devojkama kada je feminizam u pitanju?

Mnogo je bitnije živeti feminizam nego samo čitati ili pričati o tome. Ali to je najteže. Teško je osvestiti koliko nas je društvo oblikovalo i koliko nas tera da se takmičimo – posebno za odobravanje ili pažnju, često od nas očekuje da osuđujemo, vredamo ili ponižavamo druge. Bitno je odoleti tim izazovima, moj lični najveći izazov je bio da se upoznam i družim sa svojom suparnicom. Iako se s pravom često tumači kao borba, feminizam je pre svega - solidarnost i ljubav.

Da li možete da mi kažete nešto o adolescentskom periodu vašeg života i tadašnjim pogledima na svet i interesovanjima...

Imala sam puno sreće jer sam imala puno drugarica. Jaka prijateljstva sa samostalnim i snažnim, i jako različitim devojkama su me zaštitila od mnogih ružnih iskustava i učvrstila u verovanju da je prijateljstvo najbitnije i da ga vredi čuvati. Još uvek se družim sa svim drugarcama iz srednje škole i to je nešto najvrednije u životu – jedne smo drugima kume, zajedno jedemo, putujemo, gajimo decu, plačemo, izlazimo u grad ili jedne drugima rešavamo probleme.

Uvek sam pisala, zanimalo me je da izlazim i da se družim, slušala sam skoro istu muziku kao i sad – i narodnjake i operu i tehno. Kasnije sam čula da sam bila popularna, iako sam verovala da svi misle da sam preozbiljna ili arogantna. Često mi je bilo užasno i jako sam patila, nisam mogla da podnesem da me odrasli, pogotovi roditelji ograničavaju. Bilo mi je super kad sam se odselila i mislim da je samostalni život i nezavisnost najbolja vežba za to koliko smo stvarno odrasli.

Sada se trudim da mlade shvatam ozbiljno i da učim od njih, da ispravim tu nepravdu.

Koliko je taj period uticao na to da postanete osoba kakva ste danas?

Kada sam bila u srednjoj školi, profesorka srpskog me je jako kritikovala. U to vreme pisala sam užasno loše, puno fraza i patetike, iako sam bila talentovana – nisam znala da je to samo put do svog izraza, pa sam prestala da pišem posle jedne loše kritike. Ali ono što zaista volimo, uvek na kraju pronađe put. Da nisam bila sujetna, verovatno bih mnogo ranije postala spisateljica jer za pisanje je potrebno osim talenta i puno puno rada i pobedica nad sobom. Kada sam se inatila i nisam pisala – nikog nisam kaznila osim sebe. Period srednje škole je užasno surov i ružan ali nas izgradi. Teško je svima bez obzira da li su popularni ili ne. U ljudima nepogrešivo mogu da vidim ko su bili u srednjoj školi.

Kada ste poslednji put volontirali?

Nije svaki neplaćen rad volontiranje, već samo onaj u kome svesno poklanjamo svoj rad društvu. Poslednji put sam volontirala pre par meseci kada sam organizovala veliki događaj u Ambasadi Australije posvećen borbi za budućnost bez raka koji uzrokuju HP virusi. I bez obzira što često volontiram, istovremeno se snažno zalažem da rad bude plaćen. Često se smatra da je nemoralno uzimati novac za humane ili društveno korisne aktivnosti ali mislim da društvo treba više da nagradi one koji rade na tome da svima bude bolje. Borim se za pravedniju raspodelu novca – volim kada se rad ceni, kada se primeti i adekvatno nagradi. Nažalost, često se nedovoljno ceni rad koji nije fizički vidljiv, ali volela bih da se to promeni.

Da li smatrate da je važno za mlade osobe da volontiraju?

Mladi moraju da volontiraju jer je često to jedini način da steknu iskustvo u zanimljivim poslovima ili da samostalno obiđu svet. Volontiranje je najmudrije ulaganje u sebe, jer se stiče puno – radno iskustvo, besplatna obuka i nova znanja i veštine, važna poznanstva i kontakti, zabavni trenuci i putovanja, ali i zrelost, odgovornost i samopouzdanje. Sve to je odličan uvod u radne pobeđe. A kada ostvarimo neke uspehe i zaradimo novac i društveni ugled – onda je ponovo važno volontirati i društву vraćati, otvarati vrata mladim ljudima, ulagati u druge i bolju budućnost.

PROMENI SEBE I PROMENIĆEŠ SVET *AKTIVIZAM KOD MLADIH*

„Na mladima svet ostaje“ – fraza koju toliko često čujemo u svakodnevnom govoru da ne možemo da ne prevrnemo očima na izgovaranje iste. Kakav to svet ostaje na mladima? Šta mi da radimo sa njim? I, ono najvažnije – imamo li pravo na toliki stepen gordosti da mislimo kako baš mi imamo kapacitet da promenu iznesemo?

Moderna vremena su nametnula prilično opasan pogled na svet kod mlađe populacije – egocentrizam. Počeli smo da mislimo kako je naša moć kontrole nad prirodnim fenomenima i socijalnim stanjem mnogo veća nego što zapravo jeste. Izgradili smo svoju sliku sveta gledajući kroz ružičasta sočiva. Ali, realnost je i dalje tu. Ona ostaje ista. Hladna, ravodušna...

Problem mlađih naraštaja (osim apatije) je što veliki broj „probuđenih“ tinejdžera i tinejdžerki iz srednjoškolskih klupa sa glavama punih revolucionarnih ideja smatraju sebe spremnima da reorganizuju svet, ali im je reorganizacija njihovih soba nekako promakla. Bežanjem u takozvane „globalne probleme“ adolescent beži od ličnih problema i lišava sebe individualne odgovornosti. Savršeni mehanizam odbrane za mladiće i devojke koji su „prilično zreli“, ali ne baš...

Tek da ne pominjemo sklonost ka krajnje subjektivnom sagledavanju socijalnih i političkih dešavanja i podložnost emocionalnosti pri tumačenju realnosti. Kako drugačije objasniti da tnejdžerka iz Švedske privlači više pažnje nego svetski samiti klimatologa i aktivnosti naučne zajednice. Neko ko nije savladao tablicu množenja ne može preći na složeniji nivo matematičkih zadataka. Ista je stvar sa politikom i aktivizmom.

Energičnost i buntovništvo mladih naraštaja mogu se usmeriti na polje u kome je moguće dostići veće rezultate. Naravno, govorimo o lokalnoj zajednici. Svaki istinski odgovoran pojedinac prvo kreće od sebe, svog dvoriišta, svog naselja.

Šabac je primer grada sa organizovanim omladinskim kapacitetima u službi lokalne zajednice. U Šapcu mladi ne menjaju svet, nego svoj grad. U Šapcu mladi ne promovišu sebe mehaničkim izgovaranjem fraza povиšenim tonalitetom, već izađu na rečnu obalu i čiste je. U Šapcu mladi nisu najveći umovi i poznavaoци kulture i umetnosti, ali su stalni saradnici svog lokalnog pozorišta, od cepanja karata i tehničkih radova do glume i pisanja. Mladi u Šapcu ne organizuju tribine sa namerom da prekrajaju tokove svetske politike i ekonomije, već sa ciljem poboljšanja svojih kapaciteta i dobrobiti svojih sugrađana. Ne rešavaju globalne sukobe već upozoravaju na nedostatak kulture dijaloga u zajednici u kojoj žive.

Mladi našeg grada demonstriraju jansu razliku između licemernog pseudo-moralnog progresivizma i istinske posvećenosti promenama u realitetu. Onoj vrsti aktivizma koja zaista rezultira iskoracima, ne samo izaziva buku i galamu. Mladi aktivista nije zarobljen u iluzijama da može da pokrene globalnu promenu niti da utiče na događaje na drugom kraju planete. Naprotiv, svestan je kako svojih kapaciteta tako i ograničenja kao pojedinca, fokusiran je na racionalne ciljeve u svom bliskom okruženju.

Od teatarskog života, preko izložbi, tribina i promocija, muzičkih festivala i zabavnih komercijalnih sadržaja, sportskih aktivnosti i angažovanja u sopstvenim školama. Nema manifestacije u gradu na Savi gde vas neće dočekati nekoliko mladih i nasmejanih, ali pak ozbiljnih i posvećenih momaka i devojaka spremnih da vam pomognu.

Bilo koji pojedinac, mlad ili star, ne bi trebalo da misli o sebi kao o pokretaču neke globalne promene. Ne postoji racionalan razlog za takvo razmišljanje osim samopromocije i bildovanja sopstvenog ega. Zato fokus na sebe i svoju blisku okolinu. Promeni sebe – promenićeš svet.

Luka D. Lazarević

JESTE LI ZNALI?

JESTE LI ZNALI DA MAČKE NE OSEĆAJU SLADAK UKUS?

JESTE LI ZNALI DA JE ZLATNA RIBICA JEDINA ŽIVOTINJA KOJA MOŽE DA VIDI I INFRA CRVENU I ULTRA LJUBIČASTU SVETLOST?

JESTE LI ZNALI DA JE ABRAHAM LINCOLN IMAO PROTEZU ZA ZUBE OD DRVETA, KAO I VEĆINA LJUDI TOG VREMENA?

JESTE LI ZNALI DA GROM UDARA MUŠKARCE 7 PUTA ČEŠĆE NEGO ŽENE?

JESTE LI ZNALI DA PROSJEČNA ODRASLA OSOBA IMA 2,7 KG KOŽE?

JESTE LI ZNALI DA VULKANSKA LAVA IMA TEMPERATURU OD 850 STEPENI CELZIJUSA?

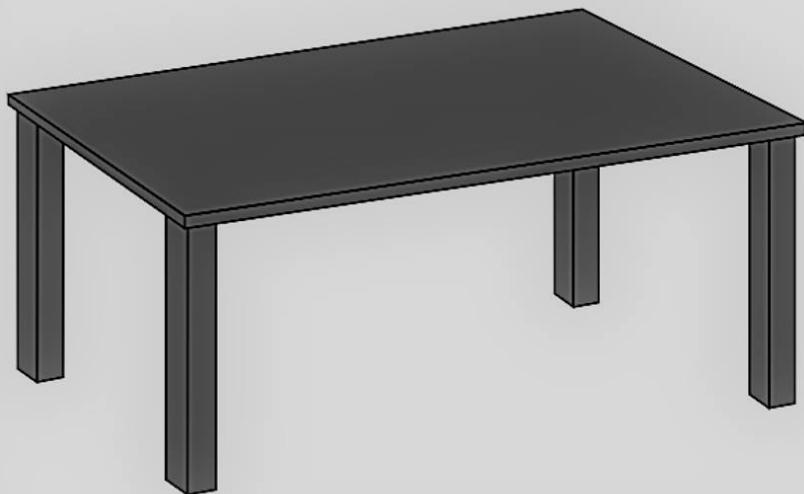
JESTE LI ZNALI DA SU PRE 17-OG VEKA ŠARGAREPE BILE LJUBIČASTE BOJE?

JESTE LI ZNALI DA JE LONDON BIO PRVI GRAD KOJI JE IMAO POPULACIJU VEĆU OD MILION STANOVNIKA, A SADA JE 13. GRAD PO NASELJENOSTI SA 8 MILIONA STANOVNIKA?

JESTE LI ZNALI DA SVAKI PUT KADA POLIŽETE POŠTANSKU MARKICU UNOSITE U ORGANIZAM DESETI DEO KALORIJE?

JESTE LI ZNALI DA NEKI ESKIMI KORISTE HLADNJAKE KAKO BI SPREČILI POTPUNO SMRZAVANJE HRANE?

Кључ: 3,4

А М БУДИЋ Т Л О Е Р //	НАЈСИ- ТИНИЈИ ДЕО МАТЕ- РИЈЕ	МЕСНАТО ТКИВО	АУТО ОЗНАКА ИСЛАНДА	ДЕО РУКЕ	ПРЕМДА	
ВРСТА ХЕ- МИЈСКОГ ЈЕДИЊА (МН.)						
НАШ НАЈВЕЋИ НАУЧНИК НИКОЛА	☐	☐	☐	☐	☐	ЛИЧНА ЗАМЕ- НИЦА
ОСОВИНА			СТАРА МЕРА ЗА ВИНО			АУТО ОЗНАКА ЗА ВАЉЕВО
НАДИМАК МОНИКЕ СЕЛЕШ			МУЗ. ДЕ- ВЕТИ СТЕ- ПЕН ДИЈА- ТОНСКЕ СКАЛЕ			